

**QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TASHQI SAVDO AYLANMASI
(2021- yil yanvar-noyabr oylari uchun dastlabki ma'lumot)**

Respublika iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar-noyabr oylari yakuni bilan respublikaning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 589,3 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 115,4 mln. AQSh dollariga yoki 24,4 % ga ko'paydi.

**TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI
(yanvar-noyabr, ming AQSh dollari)**

	2020- yil	2021- yil	O'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi	427 969,0	589 344,5	124,4 %	x
Eksport	317 660,3	370 847,4	116,7 %	100,0
tovarlar	314 706,9	368 482,3	117,1	99,4
xizmatlar	2 953,4	2 365,1	80,1	0,6
oltin	-	-	-	-
Import	156 255,2	218 497,1	139,8 %	100,0
tovarlar	149 315,8	207 477,0	139,0	95,0
xizmatlar	6 939,4	11 020,1	158,8	5,0
Saldo	161 405,1	152 350,3	x	x

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSA da eksport hajmi 370,8 mln. AQSh dollariga (16,7 % ga ko'paydi) va import hajmi 218,5 mln. AQSh dollariga (39,8 % ga ko'paydi) yetdi. Hisobot davrida 152,4 mln. AQSh dollari qiymatida ijobiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

**QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI BILAN TASHQI SAVDO
AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR
(2021- yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)**

**Xitoy Xalq
Respublikasi**

TSA – 137,2
Eksport – 97,4
Import – 39,8

Turkiya

TSA – 96,7
Eksport – 83,2
Import – 13,5

**Rossiya
Federatsiyasi**

TSA – 109,4
Eksport – 71,2
Import – 38,2

Qozog'iston

TSA – 57,0
Eksport – 35,9
Import – 21,1

Latviya

TSA – 29,4
Eksport – 26,6
Import – 2,8

Ukraina

TSA – 14,6
Eksport – 13,7
Import – 0,9

**Koreya
Respublikasi**

TSA – 27,0
Eksport – 4,7
Import – 22,3

**Qirg'iz
Respublikasi**

TSA – 8,1
Eksport – 4,1
Import – 4,0

Afg'oniston

TSA – 4,0
Eksport – 4,0
Import – 0,0

Tojikiston

TSA – 2,5
Eksport – 2,5
Import – 0,0

Qoraqalpog'iston Respublikasi, jahonning 49 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (26,3 %), Turkiyada (22,4 %), Rossiya Federatsiyasida (19,2 %), Qozog'istonda (9,7 %), Latviyada (7,2 %), Ukraina (3,7 %) va Koreya Respublikasi da (1,3 %) qayd etilgan.

uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun respublikada zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi

aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSA da so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA da Qirg'iziston, Afg'oniston va Tojikiston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Turkiya, Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, va Latviya davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

TO'RTTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan 12 ta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Xitoy Xalq Respublikasi (137,2 mln. AQSh dollari), Turkiya (96,7 mln. AQSh dollari), Rossiya (109,4 mln. AQSh dollari) va Qozog'iston (57,0 mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 6 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Xitoy Xalq Respublikasi	160,4	136,9	137,2

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI STATISTIKA BOSHQARMASI

Davlat nomi	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Eksport	97,7	104,2	97,4
Import	62,7	32,7	39,8
Saldo	35,0	71,5	57,6
Turkiya	76,3	59,6	96,7
Eksport	56,8	57,3	83,2
Import	19,5	2,3	13,5
Saldo	37,3	55	69,7
Rossiya Federatsiyasi	166,8	96,4	109,4
Eksport	133,3	59,6	71,2
Import	33,5	36,8	38,2
Saldo	99,8	22,8	33,0
Qozog'iston	69,5	49,40	57,0
Eksport	56,1	32,9	35,9
Import	13,4	16,5	21,1
Saldo	42,7	16,4	14,8
Latviya	22,8	23,7	29,4
Eksport	16,7	19,3	26,6
Import	6,1	4,4	2,8
Saldo	10,6	14,9	23,8
Ukraina	5,3	9,7	14,6
Eksport	2,1	8,6	13,7
Import	3,2	1,1	0,9
Saldo	-1,1	7,5	12,8
Koreya Respublikasi	59,0	29,9	27,0
Eksport	18,0	6,2	4,7
Import	41,0	23,7	22,3
Saldo	-23,0	-17,5	-17,6

Davlat nomi	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Qirg'iz Respublikasi	4,6	4,3	8,1
Eksport	3,0	2,3	4,1
Import	1,6	2,0	4,0
Saldo	1,4	0,3	0,1
Afg'oniston	0,6	3,4	4,0
Eksport	0,6	3,4	4,0
Import	-	-	-
Saldo	0,6	3,4	4,0
Iroq	2,8	3,4	3,6
Eksport	2,8	3,4	3,6
Import	-	-	-
Saldo	2,8	3,4	3,6
Tojikiston	2,7	5,7	2,5
Eksport	2,7	5,7	2,5
Import	-	-	-
Saldo	2,7	5,7	2,5
Iron	5,1	2,6	6,1
Eksport	0,2	0,0	2,4
Import	4,9	2,6	3,7
Saldo	-4,7	-2,6	-1,3
Litva	3,3	0,7	14,2
Eksport	0,0	0,0	2,2
Import	3,3	0,7	12,0
Saldo	-3,3	-0,7	-9,8
Fransiya	1,2	0,9	2,9
Eksport	0,1	0,6	1,7
Import	1,1	0,3	1,2
Saldo	-1	0,3	0,5

Davlat nomi	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Pokiston	0	2,8	1,6
Eksport	0,0	2,8	1,4
Import	0,0	0,0	0,2
Saldo	0	2,8	1,2
Gruziya	0,4	1,3	1,2
Eksport	0,4	1,3	1,2
Import	-	-	-
Saldo	0,4	1,3	1,2
Turkmaniston	4,0	3,2	4,1
Eksport	0,5	0,6	0,8
Import	3,5	2,6	3,3
Saldo	-3	-2	-2,5
Germaniya	4,3	2,0	9,2
Eksport	0,7	0,4	0,8
Import	3,6	1,6	8,4
Saldo	-2,9	-1,2	-7,6
Ozarbayjon	0,6	0,3	0,8
Eksport	0,6	0,2	0,6
Import	0,0	0,1	0,2
Saldo	0,6	0,1	0,4
ASQH	1,1	1,4	1,2
Eksport	0,0	0,6	0,6
Import	1,1	0,8	0,6
Saldo	-1,1	-0,2	0

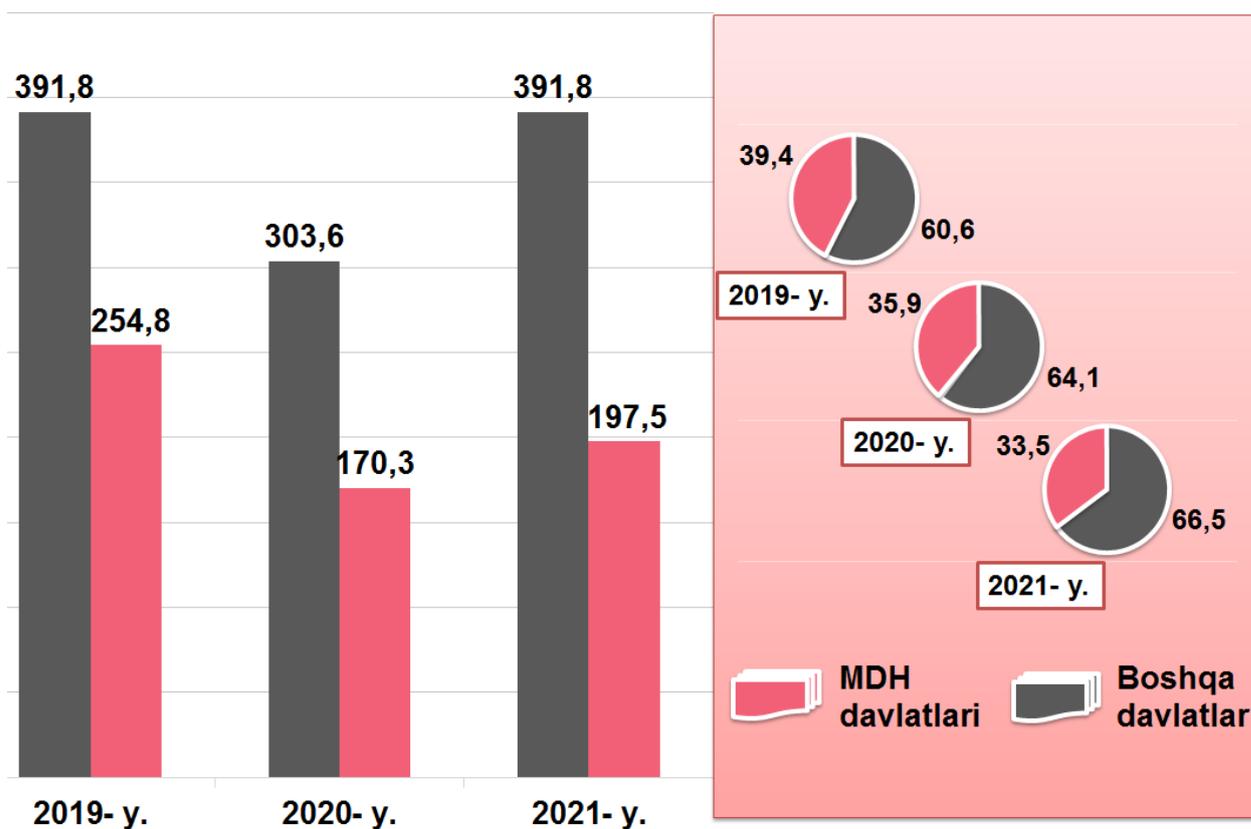
Qoraqalpog'iston Respublikasi tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'rsatkich so'ngi yillarda biroz o'zgardi.

Respublikamizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib

borilayotgan chora-tadbirlarga qaramay, 2021 - yilning yanvar-noyabr oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 33,5 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilga nisbatan ulushi 2,4 % ga kamaygan.

**QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TASHQI SAVDO
AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY
DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021- yilning yanvar-noyabr oylarida 2020- yilning shu davriga nisbatan 33,5 % ga ko'paydi va jami TSAdagi ulushi 66,5 % ni tashkil etdi.

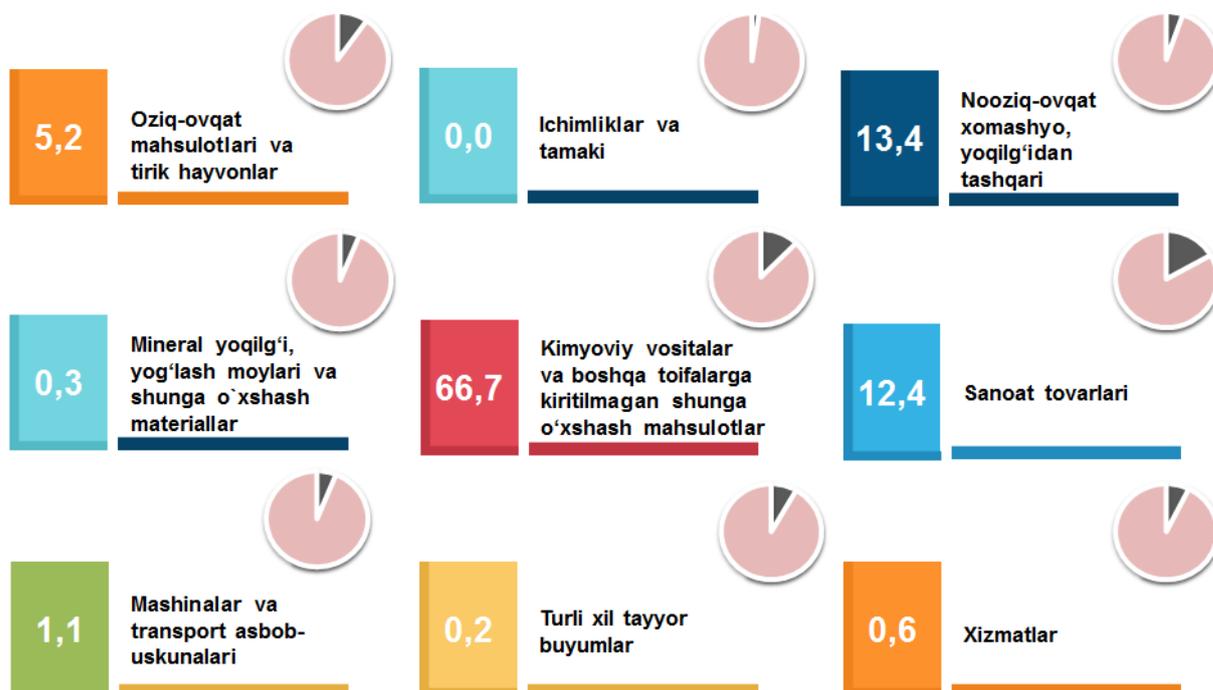
**QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING EKSPORTI
(2021- yil yanvar-noyabr)**

Joriy yilning yanvar-noyabr oylarida mamlakatning eksportyorlari soni 215 tani tashkil etib, ular tomonidan 370,8 mln. AQSh dollari (qimmatbaho metallar eksportidan tashqari) qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan 16,7 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 97,7 % ni tashkil etib, ular asosan kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (66,7 %), sanoat tovarlari (12,4 %), nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari (13,4 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (5,2 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

**XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-noyabr, ulushi, % da)**

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-noyabr)**

XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming AQSh dollari	o'tgan yilga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da	ming AQSh dollari	o'tgan yilga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da	ming AQSh dollari	o'tgan yilga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami eksport	370 847,4	116,7	100,0	129 158,7	117,2	100,0	241 688,7	116,5	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	19 400,6	100,7	5,2	7 516,9	79,2	5,8	11 883,7	121,4	4,9
Ichimliklar va tamaki	24,7	69,4	0,0	24,7	69,4	0,0	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	49 616,6	121,9	13,4	4 378,2	190,8	3,4	45 238,4	117,8	18,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1 201,1	88,1	0,3	738,1	295,5	0,6	463,0	41,6	0,2
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	247 463,3	114,9	66,7	106 855,6	120,2	82,7	140 607,7	111,1	58,2
Sanoat tovarlari	45 928,7	132,2	12,4	7 156,3	96,9	5,5	38 772,4	141,8	16,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	4 194,2	75 844,4	1,1	15,4	-	-	4 178,8	-	-
Turli xil tayyor buyumlar	653,1	36,3	0,2	499,6	290,6	0,4	153,5	9,4	0,1
Xizmatlar	2 365,1	80,1	0,6	1 973,9	163,6	1,5	391,2	22,4	0,2

MDH mamlakatlari va boshqa mamlakatlarga eksportning yo'nalishi bo'yicha farqlanishlar mavjudligi kuzatilmoqda. Xususan, MDH mamlakatlariga eksportning asosiy qismi kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar hissasiga to'g'ri kelmoqda, eksport hajmi bo'yicha keyingi o'rinlar sanoat tovarlari, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar hamda noziq-ovqat xomashyoga (yoqilg'idan tashqari) to'g'ri kelmoqda.

2021- yilning yanvar-noyabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida sezilarli o'zgarishlar qayd etilmadi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2020- yilning yanvar-noyabriga nisbatan, noziq-ovqat xomashyo (yoqilg'idan tashqari), sanoat tovarlari hamda xizmatlardan tashqari barcha tovar guruhlari o'sish kuzatildi.

**EKSPORT TARKIBI DINAMIKASI
(yanvar-noyabr, % da)**

XSST tarkibi	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Jami	100,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	4,1	6,1	5,2
Ichimliklar va tamaki	-	0,0	0,0
Noziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	8,7	12,8	13,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,7	0,4	0,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,1	0,4	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	76,6	67,8	66,7
Sanoat tovarlari	8,2	10,9	12,4
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	1,1	0,0	1,1
Turli xil tayyor buyumlar	0,0	0,6	0,2
Xizmatlar	0,5	0,9	0,6

**XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR
EKSPORTI TARKIBI
(2021- yil yanvar-noyabr)**

XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2020- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	15 480,6	91,5
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	3 698,6	160,7
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	161,9	821,8
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	55,3	212,7
Har hil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	1,2	50,0
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	3,0	-
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	24,7	69,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	34 811,1	114,5
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	14 058,2	198,6
Moy olinadigan urug'lar va mevalar	173,0	118,7
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	574,3	18,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	1 201,0	88,2
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Noorganik kimyo moddalari	119,6	927,1
Birlamchi shakldagi plastmassalar	247 129,9	114,7
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; xojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	199,6	203,9
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	0,4	-
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	6,1	-
Birlamchi bo'lmagan shakldagi plastmassalar	7,9	-

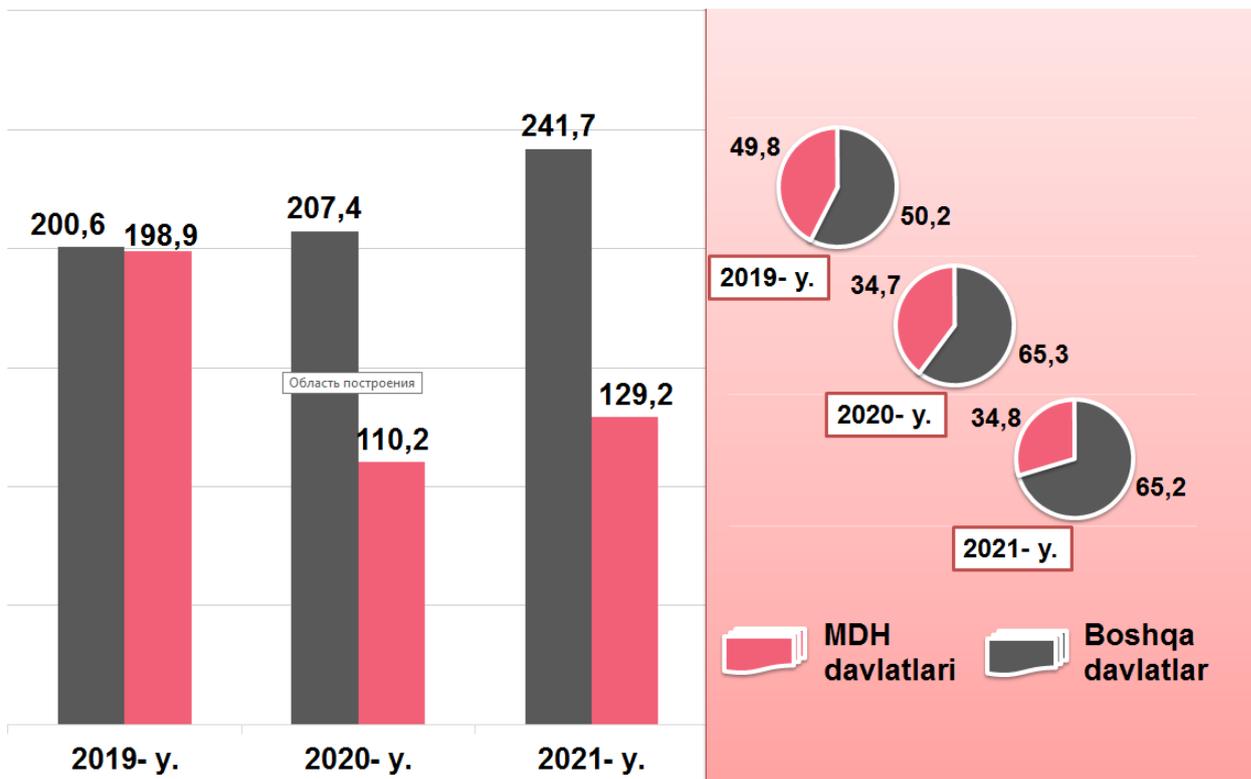
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	41 277,8	134,8
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	25,6	11,6
Cho'yan va po'lat	-	-
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	4 590,8	118,2
Teri, boshqa boshqa bo'lmagan tayyor charm mahsulotlari, mo'ynalar	34,5	9,1 b.
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar	-	-
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblar va ularning ehtiyot qismlari	0,4	-
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	-	-
Elektr aloqasi, ovozni yozish va eshittirish apparaturalari va uskunolari	-	-
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	4 181,3	-
Maxsus bo'limlar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	12,1	302,5
Turli xil tayyor buyumlar		
Har xil tayyor buyumlar	87,7	192,7
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	534,8	32,0
Kiyim-kechaklar va kiyim-kechak anjomlari	29,1	37,1
Santexnika, isitish va yoritish uskunolari uchun binolar, armatura va armatura bloklari, boshqa toifalarga kiritilmagan	1,5	-
Xizmatlar		
Moliyaviy xizmatlar	630,5	101,5
Transport xizmatlari	1 370,3	141,1
Safarlar (turizm)	364,3	137,6
Boshqa ish yuzasidagi xizmatlar	-	-
Qurilish xizmatlari	-	-

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019- yilning yanvar-noyabridagi 49,8 % dan

2021- yilning yanvar-noyabrda 34,7 % ga kamaydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi 65,3 % ni tashkil etdi.

**MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR
EKSPORTINING HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-noyabr oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Xitoy Xalq Respublikasi (eksport umumiy hajmining 26,3 % i), Turkiya (22,4 %), Rossiya Federatsiyasi (19,2 %), Qozog'iston (9,7 %), Latviya (7,2 %), Ukraina (3,7 %) va Qirg'iz Respublikasi (1,1 %) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi 89,6 foizni tashkil etmoqda.

RESPUBLIKA EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR
DAVLATLARNING ULUSHI
(2021- yil yanvar-noyabr, % da)

2021- yilning yanvar-noyabr oylarida, o'tgan yildagi kabi tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo'lgan Turkiyaning ikki pog'onaga tushishi hisobiga, Xitoy Xalq Respublikasi eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

Joriy yilning yanvar-noyabr oylarida hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha geografiyasi 2020- yilning mos davriga nisbatan 34 davlatdan 36 davlatga ko'paydi.

**QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING ASOSIY HAMKOR
DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH
SUR'ATLARI
(2021- yil yanvar-noyabr, ming AQSh dollari)**

Davlatlar	Ming AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.
Xitoy Xalq Respublikasi	104159,4	97399,9	106,6	93,5	1	1
Turkiya	57277,6	83197,6	100,8	145,3	2	2
Rossiya	59571,8	71248,6	44,7	119,6	3	3
Qozog'iston	32906,7	35919,4	58,6	109,2	4	4
Latviya	19299,4	26631,0	115,2	138,0	5	5
Ukraina	8587,8	13743,0	406,2	160,0	6	6
Koreya Respublikasi	6230,5	4680,1	34,7	75,1	7	7
Qirg'iz Respublikasi	2291,2	4111,4	76,4	179,4	13	8
Afg'oniston	3389,7	3976,3	547,8	117,3	10	9
Iroq	3400,3	3630,3	121,2	106,8	9	10
Tojikiston	5667,2	2485,4	213,3	43,9	8	11
Iron	40,3	2414,6	21,2	5993,1	9	12
Litva	0,1	2163,7	8,8	2226953,5	41	13
Fransiya	550,9	1658,6	780,0	301,1	20	14
Pokiston	2818,2	1404,6	33598,5	49,8	12	15
Gruziya	1349,4	1233,3	300,7	91,4	15	16
Turkmaniston	582,8	800,2	129,1	137,3	19	18
Germaniya	427,5	785,0	58,5	183,6	21	19
Ozarbajon	205,5	622,7	34,3	303,0	24	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar, sanoat tovarlari hamda nooziq-ovqat xomashyo (yoqilg'idan tashqari) kiradi.

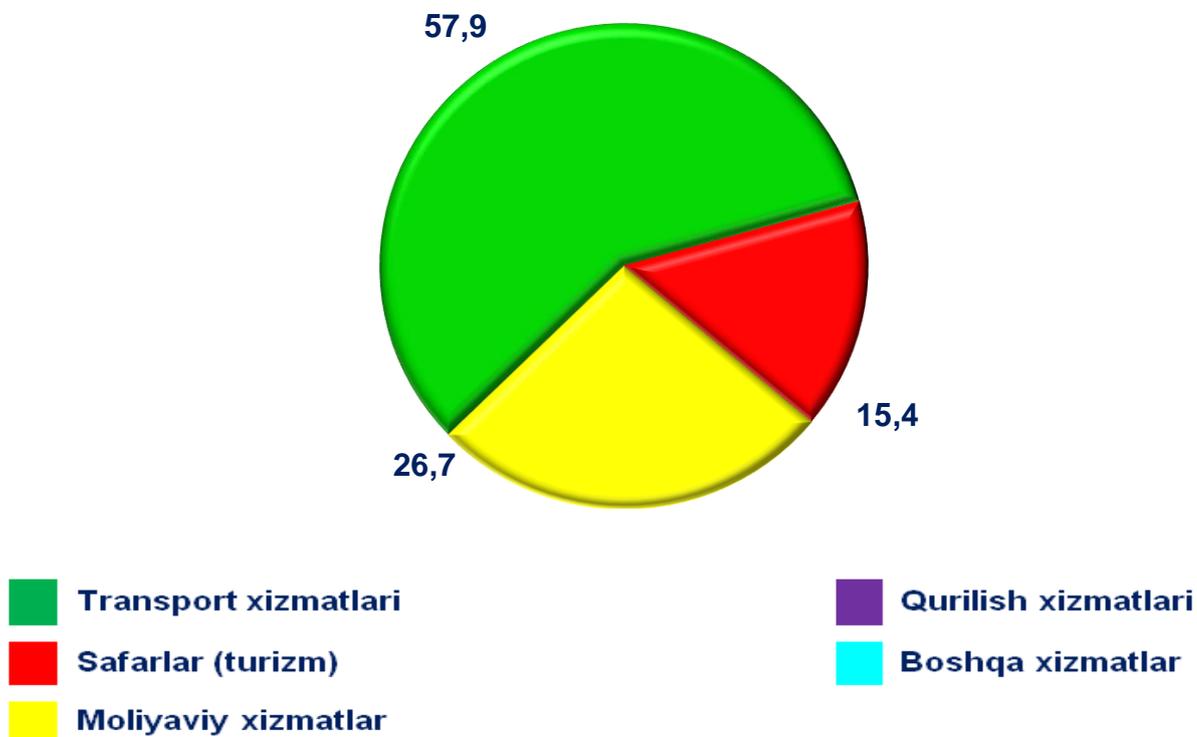
**RESPUBLIKANING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-noyabr, ming AQSh dollari)**

XSST tarkibi	Xitoy		Turkiya		Rossiya		Qozog'iston	
	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.
Jami eksport	104159,4	97399,9	57278,7	83197,7	59571,8	71248,6	32906,7	35919,4
shu jumladan:								
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1660,2	1342,1	552,4	1085,4	777,8	732,2	8 504,3	6 440,2
Ichimliklar va tamaki		-	-				35,6	24,7
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	28033,8	31113,2	1152,4	8309,5	2 121,0	2 574,5	35,5	1 783,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	-	-	-	-	-	-	-	-
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	-	-	-	-	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	58885,6	41692,1	48848,5	63451,3	49037,9	61389,9	23995,9	27 007,0
Sanoat tovarlari	13983,9	23096,7	6723,4	10350,1	6 925,0	5 408,1	5,4	19,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	-	-	-	-	-	3,3	3,0	12,1
Turli xil tayyor buyumlar	1593,4	153,5			-	5,0	45,5	84,4
Xizmatlar	2,4	2,3	2,0	1,4	710,1	1 135,4	281,5	548,2

Xizmatlar eksporti hajmi 2 365,1 ming AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 0,6 % ini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 19,9 % ga kamayganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi safarlar (turizm) (15,4 %), transport (57,9 %) hamda moliyaviy xizmatlar (26,7 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI
(2021- yil yanvar-noyabr, ulushi, % da)

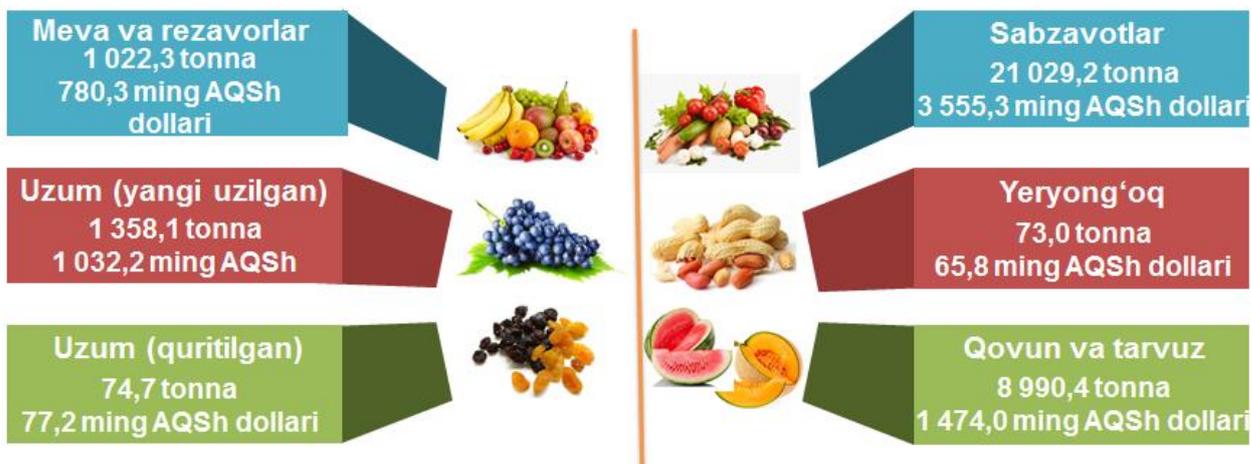
MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 6 908,1 ming AQSh dollari qiymatli 32 473,0 tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan 2 869,6 ming AQSh dollarida pastlashish kuzatilib, 70,7 % ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 3 555,3 ming AQSh dollariga teng 21 029,2 tonna sabzavot, shuningdek, 780,7 ming AQSh dollari qiymatidagi 1 022,3 tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi 51,5 % ni tashkil etdi.

**MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI
(2021- yil yanvar-noyabr, ming AQSh dollari)**

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qozog'iston (86,3 %), Rossiya Federatsiyasi (10,2 %) va Italiya (2,6 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Bugungi kunda Qoraqalpog'istonda meva-sabzavot mahsulotlarini ishlab chiqarish, qayta ishlash va eksport qilish sektorining salohiyati juda yuqori va bu qulay tabiiy-iqlim sharoitlari mavjudligi hamda mahalliy ishlab chiqaruvchilar tomonidan to'plangan tajriba bilan ham bog'liqligi bilan ifodalanadi. Shu munosabat bilan hukumat qishloq xo'jaligi xomashyosini sanoat asosida qayta ishlashga va yetishtirilgan mahsulotni saqlash infratuzilmasini rivojlantirishga katta e'tibor qaratmoqda.

**MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI
(yanvar-noyabr)**

Davlat nomi	2020- yil			2021- yil		
	tonna	ming AQSh dollari	ulushi*, % da	tonna	ming AQSh dollari	ulushi*, % da
Qozog'iston	34 792,3	8 266,9	84,2	31 680,6	6 167,1	86,3

Davlat nomi	2020- yil			2021- yil		
	tonna	ming AQSh dollari	ulushi*, % da	tonna	ming AQSh dollari	ulushi*, % da
Rossiya Federatsiyasi	1 847,6	777,8	7,9	978,7	732,2	10,2
Italiya	-	-	-	52,6	188,8	2,6
Xitoy Xalq Respublikasi	425,2	418,9	4,3	-	-	-

*- qiymat ifodasida

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xomashyosi o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda 41 277,8 ming AQSh dollarlik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 11,1 % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan 34,8 % ga o'sdi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida paxtadan yigirilgan ip (94,7 %) hamda ipak va ipak mahsulotlari (2,6 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan 12 turdagi to'qimachilik mahsulotlari dunyoning 8 ta davlatiga eksport qilindi.

Respublikaning to'qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulotlar eksportini rag'batlantirish borasidagi amaliy ishlari natijasida, mamlakatimizning ushbu sohadagi salohiyati oshib bormoqda.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI
(yanvar-noyabr, ming AQSh dollari)

Tovar nomi	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Paxtadan yigirilgan ip	23 362,8	30 516,6	40 163,6
Ipak va ipak mahsulotlari	1 460,1	600,9	1 104,5
Naqshli mato	-	-	-
Gilamlar va boshqa to'qimachilik pol qoplamalari	-	-	280,5
Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	-	-	182,1
Paxta mahsulotlari	9,0	81,4	168,6
Boshqa tayyorlangan to'qimachilik, lattalar			508,4

To'qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Xitoy Xalq Respublikasi (23 673,7 ming AQSh dollari – 55,8 %), Rossiya Federatsiyasi (5 361,7 ming AQSh dollari – 12,6 %) va Turkiya (10 350,1 ming AQSh dollari – 24,4 %) davlatlari hissasiga to'g'ri keldi.

ALOHIDA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI
(yanvar-noyabr, ming AQSh dollari)

**DAVLATLAR KESIMIDA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI
EKSPORTI DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr, ming AQSh dollari)

Davlatlar	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Xitoy Xalq Respublikasi	13991,3	14497,2	23673,7
Rossiya Federatsiyasi	6018,0	6904,9	5361,7
Turkiya	3030,0	6723,4	10350,1
Pokiston	-	2760,5	1393,3
Qirg'iz Respublikasi	-	68,7	566,6
BAA	895,5		90,3
Iron	190,4	-	470,3
Hindiston	389,0	87,6	57,1
Polsha	188,7	184,2	-

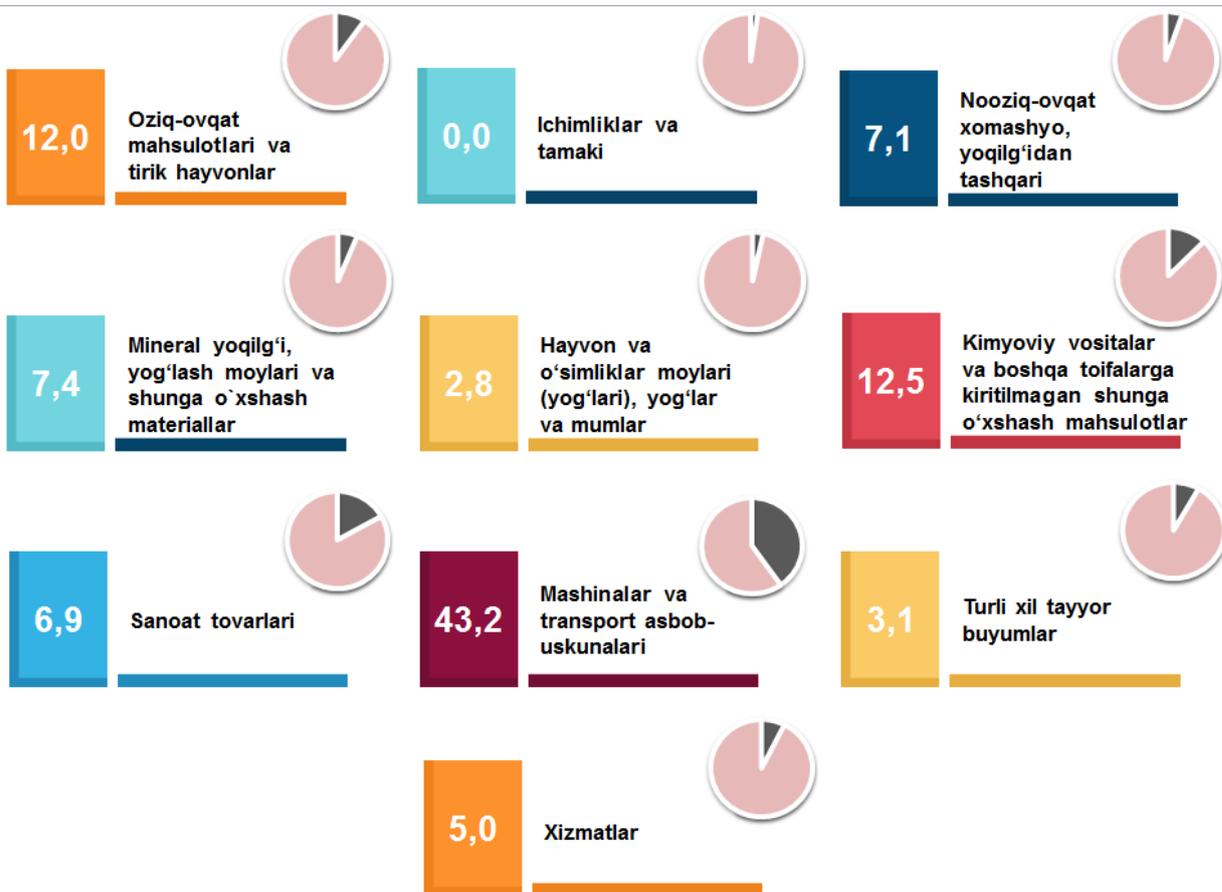
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING IMPORTI
(2021- yil yanvar-noyabr)

2021- yilning yanvar-noyabr oylarida import hajmi 218,5 mln. AQSh dollarini va 2020- yilning mos davriga nisbatan 139,8 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (43,2 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (12,0 %) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (12,5 %) hisobiga to'g'ri keldi.

**XSST BO'IMI BO'YICHA IMPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-noyabr, ulushi, % da)**

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar-noyabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 62,2 mln. AQSh dollariga ko'paydi va 139,8 % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 11,0 mln. AQSh dollariga yetdi.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-noyabr)**

Tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming AQSh dollari	o'tgan yilga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da	ming AQSh dollari	o'tgan yilga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da	ming AQSh dollari	o'tgan yilga nisbatan, % da	umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami import	218 497,1	139,8	100,0	68 359,4	113,8	100,0	150 137,7	156,1	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	26 273,4	105,4	12,0	20 254,5	102,9	29,6	6 018,9	114,9	4,0
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	15 432,9	108,4	7,1	15 377,0	110,2	22,5	55,9	19,5	0,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	16 095,5	180,1	7,4	8 768,7	209,2	12,8	7 326,8	154,4	4,9
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	6 154,0	153,7	2,8	6 154,0	153,7	9,0	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	27 366,4	112,3	12,5	3 071,2	95,8	4,5	24 295,2	114,8	16,2
Sanoat tovarlari	15 106,3	116,4	6,9	8 925,7	102,9	13,1	6 180,6	143,5	4,1
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	94 359,1	188,5	43,2	2 055,3	39,0	3,0	92 303,8	206,1	61,5
Turli xil tayyor buyumlar	6 689,3	68,2	3,1	239,6	34,5	0,4	6 449,7	70,8	4,3
Xizmatlar	11 020,1	158,8	5,0	3 513,3	849,8	5,1	7 506,8	115,0	5,0

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, 2019- yilning mos davriga nisbatan oziq-ovqat mahsulotlari va tirik

hayvonlar importining ulushi 5,9 % dan 12,0 % gacha o'sdi, mashinalar va transport asbob-uskunalari 50,3 % dan 43,2 % ga, turli xil tayyor buyumlar ulushi esa 11,3 % dan 3,1 % ga tashkil etdi.

IMPORT TARKIBI DINAMIKASI
(2021- yil yanvar-noyabr, ulushi, % da)

XSST tarkibi	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Jami import	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	5,9	16,0	12,0
Ichimliklar va tamaki			-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	7,3	9,1	7,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,8	5,7	7,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1,2	2,6	2,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	11,0	15,6	12,5
Sanoat tovarlari	5,1	8,3	6,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	50,3	32,0	43,2
Turli xil tayyor buyumlar	11,3	6,3	3,1
Xizmatlar	4,2	4,4	5,0

Xizmatlar importining tahlili shuni ko'rsatdiki, 2020- yilning yanvar-noyabr oylarida 2021- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan jami importdagi ulushi 4,4 % dan 5,0 % ga ko'paydi.

**ALOHIDA IMPORT TOVARLAR
(2021- yil yanvar-noyabr, ming AQSH. doll.)**

**XSTT BO'YICHA IMPORT QILINGAN AYRIM TURDAGI
MAHSULOTLAR TARKIBI
(2021- yil yanvar-noyabr)**

Mahsulot nomi	Ming AQSh dollari	o'zgarish sura'tlari, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	15 270,9	102,8
Tirik hayvonlar	7 389,3	137,1
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	109,4	81,0
Sabzavotlar va mevalar	86,0	71,9
Go'sht va go'sht mahsulotlari	493,6	250,4
Shakar mahsulotlari va asal	24,1	1,4
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	840,1	313,8
Baliq (dengiz sutemizuvchilari bo'lmagan), qisqichbaqasimonlar, mollyuskalar va suvda suzuvchi umurtqasizlar va ulardan tayyorlangan yarim tayyor mahsulotlar	269,0	172,9
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	1 686,6	136,1
Hayvonlar uchun ozuqa	104,3	12,6
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	-	-

Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	13 280,5	95,5
Tabiiy kauchuk (shu jumladan sintetik kauchuk va qayta ishlangan kauchuk)	121,8	
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	2 017,2	9,4 b.
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	8,0	444,4
To'qimachilik tolalari	0,1	0,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	12 723,5	171,7
Ko'mir, koks va briketlar	3 358,2	243,1
Tabiiy yoki sun'iy gaz	13,7	9,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari	6 144,9	153,5
Hayvon va o'simlik moylari va yog'lari	9,1	-
Hayvonlar moylari va yog'lari	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	825,7	89,4
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	106,0	103,8
Kimyoviy materiallar va mahsulotlar	18 294,4	116,9
Organik kimyo moddalari	5 701,7	105,2
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	1 428,4	136,7
Noorganik kimyo moddalari	697,0	106,7
Efir moylari, resinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga tayyorgarlik, jilolash va yuvish vositalari	40,2	33,6
O'g'itlar	273,2	71,1
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	1 459,5	51,5
Rezina buyumlari	470,9	128,9
Boshqa boshqa bo'lmagan metall buyumlar	1 032,4	103,7
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	179,6	314,0
Ruda metall bo'lmagan mineral mahsulotlar.	1 486,7	86,3
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	10 434,7	150,5
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	40,9	60,0
Rangli metallar	1,5	71,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		

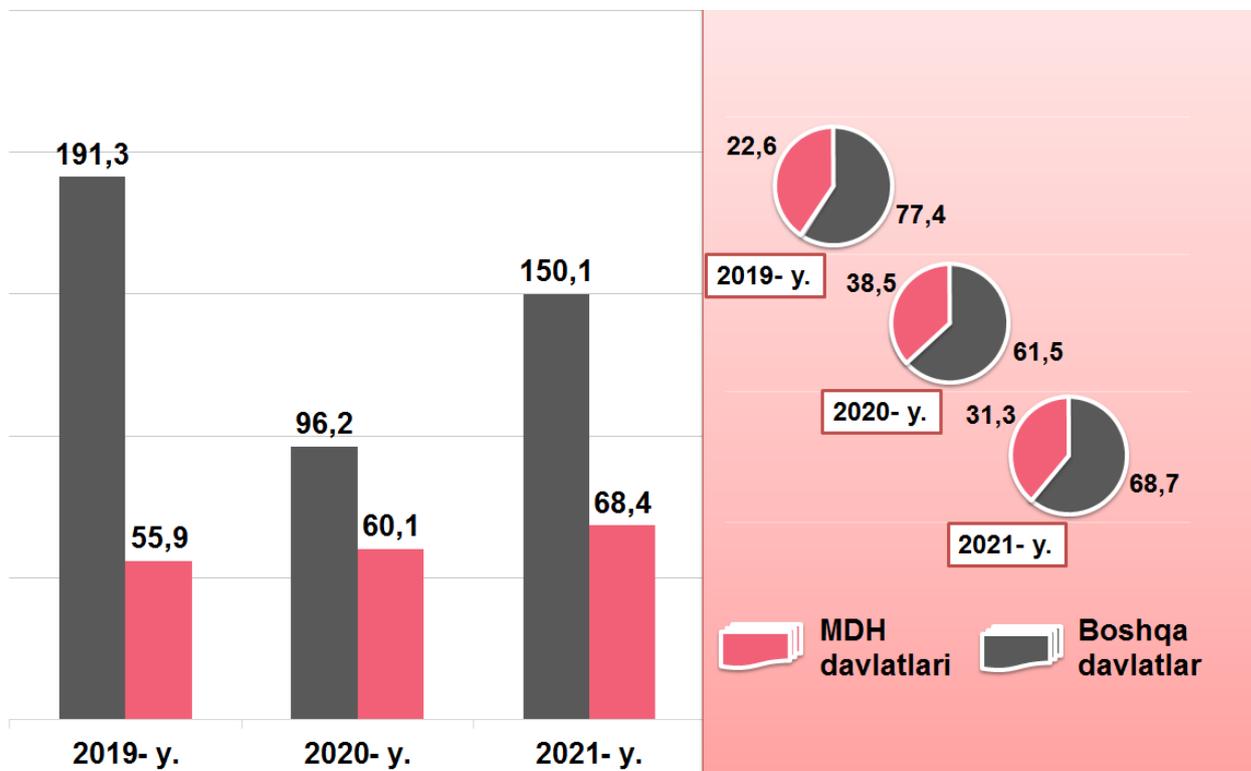
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	18 093,7	123,1 b.
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	38 719,8	201,7
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari	17 201,9	141,0
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning elektr qismlari	2 741,5	74,2
Elektr aloqasi, ovozni yozish va eshittirish apparaturalari va uskunolari	6 999,5	79,9
Metallarni qayta ishlash mashinalari	285,4	48,7
Kantselyariya mashinalari va ma'lumotarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalar	60,3	21,9
Avtomobililar	6 566,2	129,9
Boshqa transport vositalari	3 690,9	17,1 b
Turli xil tayyor buyumlar		
Har xil tayyor buyumlar	405,2	51,8
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlar	2 555,2	138,6
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	3 636,5	51,2
Poyabzal	2,1	-
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	34,2	9,0 b.
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebellar	48,6	130,6
Fotografik apparatura, uskuna, ishlatiladigan materiallar va optik buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan; soatlar	7,6	21,7
Xizmatlar		
Boshqa ish yuzasidagi xizmatlar	6 501,4	120,5
Transport xizmatlari	141,2	135,5
Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash xizmatlari	3 710,5	483,6
Moliyaviy xizmatlar	667,0	99,1

Turli xil tayyor buyumlar importi hajmlarining kamayishiga blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari (51,2 % ga pasaygan), har xil tayyor buyumlar (51,8 % ga pasaygan) importining kamayishi ta'sir qilgan.

Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari importi kamayishiga esa, probka va yog'och-taxtalar (95,5 % ga pasaygan) importining kamayganligi bevosita ta'sir etgan.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN TOVAR VA
XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Hisobot davri yakunlariga ko'ra, import bo'yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 18,2 % ulushi bilan Rossiya Federatsiyasini (17,5 %) ortda qoldirgan holda birinchi o'rinni egalladi.

2021- yilning yanvar-noyabr oylari yakuni bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasi tomonidan 39 davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

**TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIGIRMATA YIRIK
HAMKOR DAVLATLAR
(yanvar-noyabr)**

Davlat nomi	ming AQSH dollari		o'sish sur'ati, % da		o'rni	
	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.
Xitoy Xalq Respublikasi	32673,7	39762,9	52,1	121,7	2	1
Rossiya Federatsiyasi	36795,9	38225,8	109,7	103,9	1	2
Koreya Respublikasi	23748,5	22317,7	57,9	94,0	3	3
Qozog'iston	16480,2	21118,8	123,0	128,1	4	4
Turkiya	2336,5	13494,2	12,0	577,5	10	5
Litva	657,4	11994,1	20,2	1824,3	26	6
Shvetsiya	552,0	9212,5	207,7	1668,9	28	7
Germaniya	1572,0	8381,0	44,3	533,2	15	8
Vyetnam	8984,2	7088,6	61,2	78,9	5	9
Chexiya Respublikasi	2398,0	6784,8	230,7	282,9	9	10
Niderlandiya	700,0	5426,5	53,0	775,2	25	11
BAA	517,0	5285,9	22,1	1022,4	29	12
Qirg'iz Respublikasi	1972,4	3957,2	120,2	200,6	12	13
Eron	2580,1	3748,1	52,4	145,3	7	14
Turkmaniston	2569,0	3310,7	72,8	128,9	8	15
Latviya	4417,8	2769,7	72,3	62,7	6	16
Gonkong	590,8	1843,2	29,4	312,0	16	17
Ruminiya	2211,0	1353,3	102,6	61,2	11	18
Fransiya	311,7	1237,6	28,6	397,1	32	19
Avstriya	1920,7	1139,8	270,1	59,3	13	20

Shuni ta'kidlash kerakki, Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Koreya Respublikasi, Vyetnam kabi mamlakatlar Qoraqalpog'iston

Respublikasiga to var va xizmatlar importidagi yirik hamkor davlatlar birinchi yigirmataligiga kirdi.

Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Koreya Respublikasi, Turkiya, Litva va Shvetsiya Respublikasi) jami importning 71,4 % ulushini tashkil qildi, bu 156,1 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

RESPUBLIKA IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR
DAVLATLARNING ULUSHI
(2021- yil yanvar-noyabr, % da)

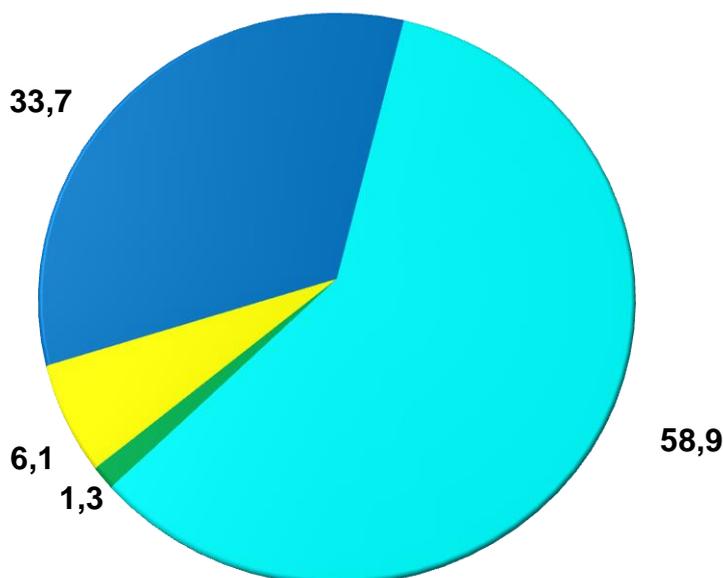

Mamlakatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning

qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Koreya Respublikasi tomonidan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI
(2021- yil yanvar-noyabr, ulushi, % da)

- Transport xizmatlari
- Safarlar (turizm)
- Moliyaviy xizmatlar
- Texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash xizmatlari
- Boshqa ish yuzasidagi xizmatlar

2021- yilning yanvar-noyabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 11 020,1 ming AQSh dollarini yoki jami import hajmining 5,0 % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan 0,6 % ga ko'paydi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi boshqa ish yuzasidagi xizmatlar (58,9 %), texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash xizmatlar va (33,7 %) dan iborat bo'ldi. Shuningdek, moliyaviy xizmatlar (6,1 %) va transport xizmatlari (1,3 %) tashkil etdi.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi
bo'limi**
Tel: (61) 224-92-06